

Om mynt påträffade i Molnby, Vallentuna socken, Uppland 2015

Hopat fynd, vari det arabiska myntet är det äldsta. Det yngsta föremålet är en riksgäldspollett, ett mycket vanligt fynd men som har sin speciella historia. Flera mynt, liksom räknepenningen, är från 1500-talet, till exempel de två kopparklippingarna. Den danske Kristian II slog sådana i Malmö 1518–1522 men riksföreståndaren Gustav /I/ Eriksson lät efterpräglade motsvarande i Hedemora 1521–1523 för att finansiera sin krigsföring mot danskarna. De här funna är starkt korroderade. Se även bifogade myntförteckning.

Kalifatet

F 62. *Abbasid*: Kalif al-Ma'mun (813–833). Myntort okänd, år 2[02–04] = 817–820. Dirham. Silver. ¼ frgm, 0,81 g. Formellt slaget i den nyutnämnda tronarvingens namn, emiren al-Rida, som var shiiternas 8:e imam. Rida dog 203 = 818 men postuma mynt finns. Kalifen Ma'mun (som var sunnit) hade utnämnt shiiternas ledare till näste kalif ("wali `ahd al-muslimin", står på myntet) i ett försök att tona ned konflikten mellan sunniter och shiiter. *Utdrag ur kommentar av Gert Rispling*

62.

Sverige

F 67. Sten Sture d.ä., riksföreståndare 1470–1497, 1501–1503. Västerås, ½ örtug. Silver. 0,77 g. Åts.: KRONA / + SCS ERICVS REX. Fråns.: A / MONETA AROSI. Tillhör ett av de vanligare fyndmynten från Sten Sture d.ä:s tid. Myntet anses slaget efter 1480. Forskning pågår för bättre datering kring de mynt som utgivits under den så kallade Sturetiden. Äldst av de svenska mynten bland fynden från Molnby 2015.

67.

F 15. Riksgäldspollett, Avesta, ¼ skilling 1799. Koppar. 2,60 g. Polletter utgavs under Gustav IV Adolfs regeringstid av Riksgäldskontoret åren 1799–1802 i valörerna ½ och ¼ skilling för att råda bot på skiljemyntsbristen. De gällde som mynt i hela riket. Åts.: Lilla riksvapnet. R/IKSENS/ ST/ÄNDERS/ R/IKSGÄLD/° CONTORS POLLETT. Fråns.: ½ SKILLING 1799.

15.

Spanska Nederländerna

F 64. Flandern. Brügge. Karl V (1506–1555). Grot? 1500-talets början. Silver. 1,01 g. Frgm. Åts.: Krönt sköld indelad i fyra fält. Hjärtskölden visar ett upprest lejon. Fråns.: Utsträckt kors, i mitten en lilja, Flanderns myntortsmärke. Oläsliga omskrifter på båda sidor. Jfr H. Vanhoudt: *Atlas der Munten von Belgio van de Kelten tot Heden*, nr H 190. 1996.

64.

Räknepenning

F 61. Tyskland. Nürnberg. Cirka 1550. Kopparlegering. 0,45 g. Mycket fragmentarisk. På den ena sidan ses motställda tre kronor och tre liljor, på den andra ett riksäpple som efterliknar myntet goldgulden. Oläslig uncial omskrift. Räknepenningar var ett av våra tidigaste hjälpmedel när det gällde att räkna på bräde med linjer. En av de vanligaste var just denna typ med riksäpple samt kronor och liljor.

61.

Foto: Sophie Nyström

Stockholm den 12 juni 2015

Monica Golabiewski Lannby